

16299.
DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,

DE

SYMPATHIA RENUM
PRAECIPUE IN STA-
TU MORBOŒO,

QUAM

CONSENTIENTE AMPLISSIMO MEDICORUM
ORDINE

IN

UNIVERSITATE LITTERARUM CAESAREA
DORPATENSI,

UT GRADUM

DOCTORIS MEDICINAE

RITE CAPIAT

LOCO CONSVETO PUBLICE DEFENDIT.

AUCTOR

CAROL. ALOYS. MIZONKEWICH.

IN UNGARIA NATUS.

DORPATI,

TYPIS J. C. SCHÜNMAHNI.

MDCCXCV.

Imprimatur:

ea tamen sub conditione, ut, simulac dissertatio haec typis excusa sit et antequam divulgetur, septem exemplaria, quae secundum jussum supremum distribuenda sunt, administrationi Universitatis, cui censura librorum mandata est, tradantur.

Dorpati, d. x. Jul. MDCCCXVI.

Daniel Georgius Balk,

Medicinae et chirurgiae Doctor, Pathologiae, Semiotices et Therapiae Professor P. O., instituti medico-clinici, instituti, quod asphycticorum curam gerit, nec non collectionis pathologicae Director; a consiliis collegiorum etc.

Censor.

17599

Introitus.

Praecesserunt in themate dissertationis eligendo circa doctrinam sympathiae complures amicorum longe dilectissimorum a) quorum exemplis valde gavisus, de sympathia rerum conscribendi paucula pro tenuitate virium et ego consilium cepi.

Ea autem mihi, relictis in medio tot hac super re distinctionibus, prae ceteris semper multo magis arrisit sympathiae notio, quae antagonismum et antenergiam, s. actionem organorum vicariam, tanquam

---

a) Bursy, diss. animadversiones historico-criticae in doctrinam de consensu etc. Dorpati 1815. Joh. Frid. Weisse diss. de pathologia consensu. Dorpati 1815. Brehme diss. de sympathia entis ut causa morborum. Dorpati 1815. Nodalle diss. de hepatis in morbis praecipue sympathia. Dorpati 1816.

ideas consensui universali subordinatas, et nil nisi hujus modificationes esse proponit.

Tali sympathiae conspectu perductus, levidensis opusculi auctor, adhuc in arte scribendi tiro, prodire prima vice ausus sum. Quantulacunque tibi videantur, L. B. in his primitiis sudavit et alsit scriptor novellus.

Sunt, fateor, manca nimis, concinnata plerumque post tricenarium academicum, tentamina theoris praesertim in arte medica, aliarum omnium longe difficillima. — Quapropter recens scribenti non solum sperandum, sed etiam confidendum esse videtur, lectorum benevolentia atque indulgentia, quo magis erigatur animus, id suppeditatum iri, quod in his primitiis mutilum imperfectumque haut libenter relinquens, progressu temporis, et studiis penitioribus corrigere magisque perficere cunctis viribus conabitur

auctor.

C a p u t   p r i m u m

praemittens

n o n n u l l a   e x   a n a t o m i a   r e n u m .

Renes viscera communiter duo, ex omnibus corporis humani organis quam frequentissime naturae lusui subjecti b), latent in imi ventris postica et intima regione lumbari, pone peritoneum, a quo tantum anteriori parte obducti, ad spinæ dorsī latera utrinque locati, et diaphragmati adnexi, urinae e sanguine secernendae a natura destinati sunt.

---

b) Noigel Handbuch der patholog. Anatomie. Halle 1805. 3r B. S. 163. Ibidem renis tantum unius, etiamque renum prorsus deficientium exempla afferuntur.

Ren dexter pone duodenum flexuramque coli dextram positus est, et infra hepatem, cuius volumine deprimitur. Sinister autem plerumque altior adparet. Superiori renum amborum parti renes succenturiati, incerti lucusque organa incumbunt. Figuram phaseolorum renes habent, et illorum situs talis est, ut eorum concava pars, s. latus, ubi ingrediuntur vasa nervique, introrsum et spinam dorsi respiciat; pars autem gibba s. convexa extrorsum et diaphragmati obvertatur.

Duabus vestiuntur renes membranis, notatu dignis, scilicet:

- a) membrana adiposa, quae nihil aliud est, quam tunica cellulosa adipe multum repleta. Oritur hac a tunica cellulosa peritonaei, rene laxissime ambiente.
- b) membrana propria illa dicitur, quae substantiae renum arcte undique adhaeret. Candida non omnino pellucida et laevis ea adparet, caret adipe, nec a peritonaeo provenit, sed propria per se existit, firmissima est, et saepe destructo rene sola remanet. c)

---

c) A. Schumlansky, diss. anatom. de structura renum. Argentorali 1782. p. 4.

Discernitur in ipsis renibus substantia externa s. corticalis, quae tantum conjunctionem retiformem arteriarum, venarum vasorumque capillarium repraesentat, in hac organi substantia quasi magis peripherica secretio initium summere videtur.

Substantia vero interior seu medullaris versus centrum renis facile perspicua, illa est, in qua secretio conficitur, magis, atque ad exitum protruditur. Arteriae circum sinuando nulla anastomosi facta, in vasa capillaria secermentia, quae subalbi coloris glomerulorum speciem habent, transeunt. Inde convergente haec vasa tractu a peripheria ad centrum nomine tubulorum urinaferorum tendunt, qui condensantur, et bini inter se junguntur, ita, ut forment fasciculos conicos, quorum massa summam substantiam tubulosa nominatur ab anatomicis. Ab eunt autem demum fasciculi in plura corpuscula conica vel papillas, numero 8 ad 10 et plures, quae multis ostiis apertis in pelvem renum dependentes, substantiam mamillarem constituunt. Papillis situ licet adversi respondent sic dicti calices, s. tubuli infundibuliformes membranaeci, quibus stillans e papillis urina recipitur. Calicum autem unione fit ipsa pelvis renalis, quae in canalem tenuem, s. ureterem producta vesicae posteriori et imae parti oblique inseri-

tur. Tubulorum papillarumque materies communi nomine substantiae medullaris designatur. Ex omni arcuum plexuosorum convexitate perpendiculariter prodeunt arteriolae, earumque sociae venae, eadem cellulosa vagina involutae, quae tantum ad renum nutritionem destinatae sunt, neque ad secernendam urinam quidquam contribuere videntur.

Dantur arteriae ordinario duae, emulgentes vel renales dictae, ex aorta paulo profundius arteriis mesentericis proveniunt. Sinistra multo brevior dextra semper invenitur, eo quod aorta in sinistro latere vertebrarum descendit. Quaelibet arteria renalis, antequam hilum renalem contingit, in duos vel tres ramos dividitur, qui in renem per hilum immissi et in innumeros ramulos dispersi, arcus plexusque arteriosos fere infinitos constituunt.

Arteriarum inseparabiles comites, venas renales constantius duas, vena cava inferior excipit; vena renalis dextra brevior est sinistra, ob situm venae cavae in latere dextro, sed vena renalis sinistra multo amplior quam dextra plerumque occurrit in cadaveribus.

Praeterea notandum est, renem utrumque proprio nervorum plexu gaudere, renali dicto, qui originem ducit a plexu coeliaco et mesenterico superiori, accedentibus insuper nervo re-

nali posteriore superiore, proveniente e ganglio lumbari primo. Constat autem, nervos formati incerto numero gangliis renalibus hilum intrare renalem, sequentes praecipue cursum arteriae renalis. d)

Quod ad vasa lymphatica adtinet, destituta solent, quae, magis superficiem legentia, a parte renum convexa ad concavam proserpunt, itemque alia, quae ex intimis renum penetralibus in lucem prodeuntes circa hilum iunguntur cum illis superficialibus et tali unione facta plexui committuntur lumbali.

---

d) Hr. Hildebrandt Lehrbuch der Anatomie des Menschen. Braunschweig 1799. 3r B. S. 3156, 3158, 3170.

Caput secundum

complectens breviter physiologiam renum, eorumque sympathiam in statu corporis sano.

Extra omnem dubitationis aleam positum est, renes primariis in corpore humano organis adnumerandos esse. Quod quidem tam ex perpendis illorum functionibus, quam ad varia organa et systemata organismi considerato nexu multiplici et gravissimo abundanter elucet.

Requiritur enim ad sanitatem bene servandam secretionum excretionumque integritas, et justa ad totum corpus proportio, quibus quoque modo turbatis damnum adferri necesse est, quod diversissimis morbosarum affectionum phaenomenis sese manifestabit. Docet etiam

experientia renibus extirpatis brevi perire animalia. e)

Ferme sola, eaque maxima in renibus dominatur egestio, processu forsitan, organico-chemico effecta. Obsolevit enim merito nostra actate de viis lotii clandestinis nimis arbitraria opinio f), nec ullus jam dubitabit, quin omnium in corpore nostro se-et excretionum fons communis in sanguine quaerendus sit. Quodsi vero secernantur humores excrementitii e sanguine, inde liquet, eo majorem oriundam fore hujus dyscrasiam, et pro renibus male affectis aliorum intercedere debere organorum actionem vicariam, ne irreparabile damnum organismus capiat.

Gravitas autem ipsius secretionis renum, tum e consideratione chemica partium urinam constituentium g), tum etiam e quantitate materiae excretae, post cutis transpirationem amplissima, evidenter probatur. Quippe arteriae renales relatione luminum reliquas arterias ita antecellunt Senacio teste, ut unciae sanguinis mille, quavis hora renes petant. h)

e) Walther's Physiologie &c. Landsh. 1807. S. 414. 11 B.

f) Moose physiologische Untersuchungen über die gehörmten Harnwege. Braunschweig 1796.

g) Burdach's Physiologie. Leipz. 1810. S. 428 seq.

h) Sprengel instit. medic. Amstelod. 1814. Tom. II

Non igitur absonum videtur renes tanquam organa corporis humani depuratoria, quorum functiones sint summi momenti, diligenter considerare. Tendit enim continuo ad formandum ammonium seu ad putredinis processum vita animalis, ita quidem, ut urinae suppressa secretionem vere putrida corporis conditio eveniat. Sic in typho febris quasi urinosa cum apertissima materiae animalis decompositione obtinet. i) Secretio urinae quoque citissime periclitur. Mox enim infra arteriam mesentericam inferiorem, ex aorta descendenti abdominali oritur quovis latere arteria renalis s. emulgens, quae proposita est, secernendae urinae, in statu corporis sive sani sive aegrotantis adeo variabilitatem quoad quantitatem, quam quoad qualitatem.

Primo notissimum est, a systemate nervoso non parum dependere uropoësin, atque animi motus, et nervorum diversas agitationes secretionem urinae valde immutare, sic vi pavoris terrarive in fine accessionis hystericae, aut epilepsiae, mox post balnea tepida etc. etc. major liquidi quantitas excernitur per renes, quae tamen urina indifferens, limpida, aquosa magis

qualitatibus caret constitutivis, quas solum in urina cocta, post 8 — 9 horas a prandio aut mane emissa, vix non semper invenimus. k)

Pari affinitate jungitur uropoësis cum vasorum systemate. Frigus et calor sanguinis circuitum, ut pulsus in febribus inflammationibusque clarissime docet, alterat, sed eo ipso tempore turbari systema uropoëum et quantitas et qualitas excreti lotii luculenter evincunt. Similiter urina, uti ajunt, saturatissima mittitur post aliquot a postu horas, ubi scilicet sanguificatione perfecta, sanguis partibus constitutivis quam maxime scatet.

De quantitate urinae unius nycthemeri disputant quidem adhuc physiologi, sicuti de quantitate transpirationis cutaneae, sed in eo omnes scriptores unanimiter conveniunt, secretionem urinae cum illa cutis constanter esse in ratione reciproca. Minuitur igitur frigore cutis transpiratio, crescente simul ad triplum usque urinae pondere, v. c. refrigeratione pedum pertinacissima urinae retentio saepe tollitur l), contrarium calore, v. c. methodo diaphoretica efficitur. m) Intercedunt ergo pro

---

i) Walther l. c.

k) Walther l. c.

l) Hufeland's Pathogenic. Jan. 1799. 1r B. C. 30.

m) Walther l. c.

se invicem cutis, renumque secretio, sibi que mutuo succurunt.

Verum etiam adest sympathia systematis uropoëi cum systemate chylopoëo et cum tubo intestinorum, quam in statu corporis morboſo, uti infra patebit, evidentiore e nervorum conjunctione mutua haud difficulter derivarunt scriptores plurimi, quibus fere haec unica sympathiae explicatio e nervorum communione petita, placet. Huc referenda est diarrhoea aquosa, suppressionem urinae sequens. Alvum adstrictam saepissime copiosior urinae secretio comitari solet. Excretio autem alvina nunquam non urinae secretionem stipatur. Nervis enim, vasis musculisque jungitur intestinum rectum, cum vesica urinaria, et prioris fortiores muscoli non possunt non ad simultaneam actionem determinare vesicam.

Consensus systematis uropoëi cum illo generationi inserviente, jam situ atque dispositione partium sat luculenter notatur. Oritur enim, uti novimus, haud raro arteria spermatica interna ex arteria renali, vesicula seminalis posteriori vesicae urinariae parieti apposita est, et utrumque systema communi gaudet canali ejaculatorio. Ex tali vero consensu perbene explicatur, cur aphrodisiacis, v. c. cantha-

ridibus irritetur simul systema uropoëum et al. ej. mod.

Non silentio praeterendum est systematis uropoëi consensus cum systemate ossium, quippe tempore ossificationis, quae praecipue in puerilem et senilem aetatem cadit, et quantitate et qualitate diversimode variat urinae secretio. Neque minus in variis ossium, juncturarumque morbis mutua utriusque systematis conspicitur dependentia.

Membrarum etiam serosarum mucosarumque functiones haud raro intercedunt pro suppressa penitus urinae se- et excretionem. Unde diarrhoea urinosa, halitus urinosus, transpiratio urinosa, sudor urinosus sat frequenter occurrunt, prout aut intestinorum, aut pulmonum, aut totius corporis membranae funguntur actione vicaria renum vel minus, vel nil omnino secermentum. Sed vice versa in suppressione alvi saepius plus urinae excernitur, in pneumonia loco sputi puriformis felici cum eventu puriforme in fundo matulae sedimen adparet. Quid. quod ipsius vesicae membrana interior ex parte saltem renum actione fungi videatur eo, quod renibus suppuratis, obturatis ureteribus, aut iisdem vesicae haud insertis, praeter sudorem. diarrhoeam atque vomitum lotium redolentia.

portio urinae vel liquoris huius valde similis in vesica saepius reperta sit.

Ex his jam breviter enumeratis concludere licebit, non mirandum esse, varia organismi humani organa sive systemata in fatalem trahi consensum, si vel alteretur, vel ponitus interceptatur egestio materialium illarum, quae crassiores, veluti processu organico-chemico ex alimentis assumptis praecipitatae, necessario e corpore eliminandae sunt, cum ad finem ut consentanea materiae animalis mixtio atque forma, unde dependet iusta perceptionem inter et reactionem proportio, quoad fieri potest, salva atque incolumis semper conservetur.

Caput tertium

adumbrans

sympathiam renum in statu morboſo.

Antiquissimis jam temporibus renum nexus multiplex cum diversis organismi partibus, variis modis sese prodens in morbis, tanquam summi momenti semper agnitus est. Huc spectat adeo celebris quondam et tam diu vicens, uroscopia, quae ex hoc capite considerata certe non tam vana dicenda est, ut multis forsitan videtur. Si enim serius perpendimus tot mutationes atque anomalias, quas patitur systema uropoëum in morbis longe diversissimis, si hoc prae reliquis systema a natura eligi quotidie observamus, cu-

jus ope crisis maxime salutaris ad sanitatem restituendam perficiuntur, tunc utique nil dubii supererit de summa necessitate et attentione qua decet medicum accuratissime supradicti systematis curam habere, ni negligentiae velit tristissimas lucra poenas.

Habuit autem tanti renes Senacius, teste Tissotio n), ut his non facile aliam partem pluribus ansam dare sympathicis perturbationibus affirmaret. Cui quidam opinioni si stricte assentire nolit Tissotius, ratus ventriculum, atque uterum certe sympathia antecellere renes, horum tamen latissimum influxum non audet inficias ire, adjungens in praecipua ad caput relatione renes esse.

Etiam Rega o) sympathiam renum quam latissime patere arbitratur. Bartholinus p) renes affectos et calculo obsessos per consensum cephalalgiam inferre, observavit; idem auctor notat, etiam hemicraniam ejusdem lateris, cujus ren calculo erat obstructus. Fore-

stus q) gravissimas cephalalgias eadem causa, nempe calculis nephriticis productas memoriae tradidit. Adolphi cujusdam viri quadraginta circiter annorum exemplum affert, quem graves calculo allati dolores renum, omnino visu privabant. Ejusdem quidem oculi externe optimi videbantur, et nihil mali monstrabant, verisimile igitur est amaurosin adfuisse, e sympathia nervorum oculorum cum illis renum vehementer calculo irritatis probabiliter ortam. r) Baglivi memorat, calculis nephriticis, ad diem usque vitae supremum laborantes plerumque inter delirium et convulsiones afflare animam. s) Hildani filius major natus, ut ipse refert, septem annorum, per unum vel duos dies affligebatur vehementi capitis dolore, quem novus dolor in regione lumborum cum febre et ischuria secutus est. Septimo morbi die puer obiit. Sectione facta in renibus partibusque adjacentibus inflammatio gravissima, quae jam in splacelum abierat, inventa est. t)

---

n) Tissot's Schriften, übers. von Kerstend. Leipz. 1793. 4te Thl. S. 452.

o) Joseph Rega de sympathia seu de consensu partium corporis humani. Francofurti 1762. p. 286.

p) Rega l. c.

---

q) De causis consensus nervorum physiologicis. Lips. 1790. 4. — Recus in Ludwig scriptor. neur. minos select. T. VI. p. 276.

r) Tissot l. c. p. 453.

s) Rega l. c. p. 287.

t) Troja über die Krankheiten der Nieren der Harnblase

Renum cum pectore sympathiam doctissimi medici Parisiensis Ballonii observatio hac de re exactissima tam evidenter demonstrat, ut eandem e Regae opusculo saepius jam citato u) desumtam ipsissimis Ballonii verbis huc iungere omittere nequeam: „quidam ait vir celeberrimus orthopnoea laborare videbatur unde gravissime haberet, nonnulla erat suspicio affecti pulmonis, non tamen certa erant argumenta, quibus appareret vitium in pulmonibus conceptum, tamen cum orthopnoeus et anhelosus maneret, quaesitum quae illius difficultatis causa esset: multis ad unguem pertractatis, in eam ventum est tandem opinionem, ut nihil tale in pulmonibus consistere crederetur, quod eam difficultatem inveheret; sed ut plerique alii sunt oculatiores, dictum est suspicionem esse magnam calculi in renibus, quod cum contingit aliqua tamen difficultatis spirandi species apparere potest. Consultum renibus est: deturbatus remediis convenientibus calculus, libertas respirationis est restituta.“ Et nos vi-

---

und der übrigen zur Ab- und Aussonderung bestimmten Theile. Ein Auszug aus dem Italienischen. Leipz. 1788. S. 24.

u) Rega l. c. p. 287.

dimus, pergit laudatus auctor, mulieres aliquot et viros, quibus familiaris renum dolor est gravis et pungens, qui saepe conqueruntur de dolore lateris, ac si pleuritis aliqua notias constas occuparet, cum tamen nihil sit tale; sed ob obsidionem renis a calculo aut ejusdem oppressionem renis ab aliqua re obstruente ratione nervi implantati in renis corpus. Pariter Troja v) dolores e calculis renum obortos pneumoniae speciem hand raro ob pectoris cum renibus consensum fallaciter simulare testatur. Lister in exercitationibus medicis agens de calculo humano x) aegrotam refert aliquam calculosam, quae praeter calculorum excretionem mingendi cupiditatem, lumborum et vesicae dolorem, urinam aqueam, cibi inappetentiam cordis pati batur assidua palpitatio-
ne. Consentiant autem omnes scriptores in eo, quod renibus affectis systema vasorum, cujus quidem centrum in pectoris cavo existit, plerumque in consensum trahatur sic ut unicuique auctorum certe fide dignissimorum afferam, Baglivius in calculosis pulsum manus reni affecto respondentis parvum esse

---

v) Troja l. c. p. 61.

x) Edit. Amstelod. 1698. 8. p. 141.

et depressum memorat, communicata dolorosa oscillatione contractionequae a renibus ad vasa e directo. y)

Verum longe frequentissime organorum uropoeticorum cum reliquis abdominis partibus, ut hae illorum noxam graviter persentiant, sympathia quotidiana praxi sat superque evincitur. Celeb. Ettmüllerus loquens de calculo renum pulcherrime addit sequentia: porro superveniunt tormina, colica satis acerba cum nausea, vomitu, et similibus consuetis symptomatis in colicis, idque propter spasmodicas convulsiones nervorum ex plexu mezeraico in renes, intestina et stomachum transplantorum, nervo enim renali ex dolore, spasmo affecto, continuatur ejusdem spasmus ad plexus mezenterii nervosos, qui ipsi simili spasmo affecti, spasmodica contractura intestinorum tormina colica, vomitum, nauseam, et similia symptomata inferunt. z) Eadem Helmontium observasse loco ex ejusdem scriptis sequenti probatur: dum, ait contrahuntur venae in

calculosis renibus, consentiuntque intestina, atque dolorem colicum ideo mentiuntur ob consensum; qua de causa nephriticus dolor nondum per scholas satis distinguitur. a) Dolori renum perpetuus fere comes est dolor lumborum Baglivio et Dureto testibus. Thomasius Willisius diligentissimus inter anatomicos doctrinae de consensu explicator, quem permagnam vim et efficaciam in sympathiam adscribere nervis intercostalibus novimus, aperte pronunciat, lumbos magnum consensum cum renibus, affectionemque colicam cum nephritica multum affinitatis habere ut saepe difficile sit eorum paroxysmos ad invicem distinguere: tanta enim est sympathia intestinorum cum renibus et renum cum intestinis et utrorumque cum ventriculo, ut colicus dolor et nephriticus inter initia communia videantur habere singna et curationem. b)

Huc quoque phaenomena sympathica diversissimi generis referenda sunt, quae sa-

---

y) Opera omnia. Lugdun 1714. 4. p. 335.

z) Opera omnia. Francofurti ad Moenum 1688. in Fol. p. 370.

---

a) Hortus medicinae. Amstelod. 1648. 4. de Lithiasi. pag. 50.

b) Opera omnia. Amstelod. 1682. 4. nervor. descript. pag. 99.

bulo grossiori vel calculis nephriticis per ureteres descendentes provocantur, nausea continua, haud raro vomitu violentissimo, anorexia, ventris inflatione, flatulentia partium abdominis molestissima aegroti saepenumero torquentur. c) Referunt acta curiosorum d), historiam puellae, quae, ob renum lapillos dolore vexata nephritico, adeo pertinaci laborabat diarrhoea, ut solum aliquot olei amygdalarum dulcium cochlearibus diminui potuerit. Vomitus vehementissimus ipsi Pisoni accidisse in ejusdem scriptis e) legimus, calculo nephritico per unum ureterem serpente effectum. Juvit tamen egregie abdominis in vomitionibus concussio progressum calculi, quo in vesicam delapso repente vomitus cessavit.

Renum non modo sub statu sano sed et morboso mirifica est inter se conspiratio, ut constat ex historiola Baglivi f); ait subinde: nobilis mulier quadraginta annis nata dere-

pente corripitur dolore renis sinistri cum vomitu et urinae suppressione; omnia signa calculi renum ab Hippocrate in coacis descripta aderant; variis exhibitis remediis, nihil levabatur. Interea dolor renum crescebat, urina prorsus crescebat, circa hypochondria sentire se dicebat fortissimam ligaturam summo-pere dolorosam, perinde ac si funibus esset constricta. Respirabat velut singultiendo. Convulsiones internae frequentes. Tinnitus aurium in principio: inappetentia maxima. Sapor oris pessimus. Nulla vel levis febricula. Circa septimum omnia in deterius. Venter tumere coepit. Ab umbilico ad costas mendosas circa stomachum pessime habebat, canes ibi esse rodentes et lacerantes asserebat. Nona die pessime in omnibus: tumores pedum, respiratio singultuosa. Remediis variis nihil proficientibus; sapor linguae omnino malus; inquieta, anxia. Sedere magis quam decumbere cupiebat. Bis terque gestata curru per urbem pejus habuit. Irritis balneis, et quibuslibet remediis, die morbi undecima obiit miserrime; vehementissimis motibus convulsivis paulo ante mortem correpta, cum quibus periit fere singultiendo. Pulsus ante mortem parvi, et quadam veluti strangula-

g) Robert Whitt's *sämmtliche praktische Schriften*. Leipzig. 1771. S. 264.

d) Centur V. observ. 98.

e) Observat. Sect. IV. cap. 2. p. 317. observ. 102.

f) Baglivi opera omnia. Lugduni 1714 in 4. de anatom. lib. 14. Fol. 420.

toria crispatura circa stomachum et oesophagum: secto cadavere, calculus magnitudine digiti pollicis incurvatus, et partim in pelvi, partim in principio ureteris existens, in dextro rene inventus est; cum tamen dolor, quod sane mirum, et observatione dignum est, sinistrum duntaxat renem molestraret. Reliquis in partibus nihil morbosum observavimus. Ettmüllerii etiam observatio hujus rei notabilis est, ait enim g): licet in calculosis quorum altero affecto rene et a calculo in pelvi haerente interrupta urinae via, et alter socius ren, benevalens officium negligit adeo ut penitus hinc sequatur urinae suppressio.

Calculus etiam vesicae, irritationem per ureteres ad renes ipsas, qui ob hanc unicam causam inflammantur, extendere potest. Saepius factum est ut calculus vesicae inflammationem renum gigneret, qui per sympathiam perdurantium ardentiumque dolorum affecti erant.

De consensu renum cum extremitatibus plura adhuc dicenda forent, sed paucula duntaxat etiamnum afferam, ne extra dissertatiunculae terminos egredi videar. In renum affectibus haud raro sensus gravitatis, qui stan-

do eundem augeatur, claudicatio, obtusio, intumescencia oedematosa, aut adeo tabes pedis ejusdem morborum lateris observantur.

Noli exaratis hisce ad te pagellis irasci L. B. si expectationi non respondeant. In multis, haud nego, titubatum est. Sunt enim haec tironis incerta vestigia, tu contra audentior ito, et vale.

T h e s e s.

I.

In rita virium perpensatione curationis cado vertitur.

II.

Morbi anomali fere semper incognitos morbos mentiuntur.

III.

In morbis psychicis praesertim phantasiae est habenda ratio.

IV.

Morbi periodici facilius praecaventur quam curantur.

V.

Major ars est mederi foeminis quam viris.

VI.

Quae sibi ipsi similis, facies optima in morbis est.
